

Hendrik Coenraad Sander is met behoud van functie en rang, maar met het ophouden van zijn gagie en emolumenten ontslagen. Daarvoor diende hij nog een rapport in over posten uit voorafgaande jaren die in de negotie- of generale boeken over 1762/63 weer zouden moeten worden opgenomen, maar die naar zijn mening ten voordele of ten nadelen van de generale rekening, of anderszins, geliquideerd konden worden. De opperkooplieden van het kasteel hebben daar advies over uitgebracht en nadat de directeur-generaal dit had nagezien, is het door de Hoge Regering goedgekeurd. Op gezag van de directeur-generaal moet de huidige boekhouder-generaal [fol. 1385] diverse posten aan de Compagnie laten vergoeden en weer andere aan de buitenkantoren in rekening brengen om ze te laten vergoeden. Bij de resolutie van 28 oktober is vastgesteld wat daartoe aan die kantoren wordt opgedragen en bij het rapport is een bijlage gevoegd wat er met de overige posten dient te gebeuren. Men verwijst naar al deze stukken. De generale boeken over 1764/65 kunnen niet meegezonden worden, doordat de boekhouder-generaal die door verscheidene tegenslagen nog niet heeft kunnen sluiten. Wel is hem op 11 december opgedragen ze voor het vertrek van het naschip gereed te hebben. [fol. 1386] De negotieboeken van Batavia over 1765/66 vertonen een beter resultaat dan het voorafgaande jaar. Per eind augustus 1766 zijn ze gesloten met een positief resultaat van f 162.614. Vergeleken met het voorafgaande jaar is dat een voordelig saldo van f 419.009. In 1765/66 bedroegen de kosten f 2.960.727 en de inkomsten f 3.133.341, wat het voordelige saldo van f 162.614 oplevert. In 1764/65 waren de kosten f 2.954.138 en de inkomsten f 2.697.743, wat een negatief saldo van f 256.395 betekent. Vergeleken met 1764/65 was er dus in 1765/66 een verbetering van f 419.009. Hoewel de kosten f 6588 meer waren, doordat de kosten voor equipage f 65.937 hoger waren dan in 1764/65, waren er meer inkomsten uit Jakatra en vooral meer inkomsten uit de handel. [fol. 1387] In 1764/65 brachten die f 1.635.460 op en in 1765/66 f 2.012.147, wat een verbetering van f 376.687 is. De voorraden bedroegen in 1764/65 f 11.596.158 en per eind augustus 1766 maar f 10.933.590. De crediteuren bedroegen in 1764/65 f 4.323.665 en per eind augustus 1766 f 4.802.371, wat betekent dat in 1765/66 de voorraden de vorderingen op de crediteuren met f 6.131.219 overtroffen. Dit blijkt uit de resolutie van 2 december 1766 en uit die van 2 september blijkt dat de kapitalen f 5.297.817 beliepen en dat over f 4.766.590,- rente betaald moet worden. De verschuldigde rente bedroeg f 176.588, waarvoor toestemming tot betaling is gegeven en om dat, met nog f 5292 aan reeds betaalde rente, af te schrijven. Hierin is f 6000,- rente begrepen over 2 ton, die voor 8 maanden ten gunste van Ceylon werd opgenomen. Dit komt ten laste van Ceylon. [fol. 1388] Hier komt nog f 1350,- bij aan eerder over dit bedrag betaalde rente. De vergelijking van de Bataviase negotieboeken met de administratieboeken, die bij de beschrijving van verleden jaar aan de visitateur-generaal was opgedragen, is gevorderd tot 1763/64 en daarbij is f 895 aan fouten ontdekt, welk bedrag op 1 juli, met nog $\frac{1}{6}$ voor die ambtenaar als premie, ter vergoeding is opgelegd. Verder is besloten om de administrateurs in de pakhuizen aan en naast de waterpoort, alsmede die in de westzijdse negotiepakhuizen een ordelijk grootboek te laten bijhouden. Bovendien moet de winkelier in de kleine winkel al het lood dat uit Nederland aankomt verantwoorden, of het nu in een factuur in rekening is gebracht of niet. Uit de resolutie van 23 mei blijkt dat in de soldijboeken belastingen op de maandgelden conform de successievelijke besluiten [fol. 1389] en opdrachten van de directeur-generaal over begin september 1764 tot eind augustus 1765 behoorlijk zijn ingeboekt. Er is slechts f 1,19,- als een kleinigheid afgeschreven en bovendien is f 99,- aan licht geld de maker van de fout, de scheeps-soldijboekhouder Walburg, ter vergoeding opgelegd. Op 8 augustus is de advocaat-fiscaal verzocht om van de gewezen scheeps-soldijboekhouder Robbert van Elst, die in armoedige omstandigheden verkeerde, rsd 1298 die hij schuldig was, desnoods met dwang in te vorderen. Daar hij overleden is moet dit van zijn borgen, die zich voor rsd 2000,- garant stelden, ingevorderd worden. Van 70 man zeevarenden en militairen die bij de jongste generale monstering ontbraken, is de gagie afgeschreven. Van degenen die weer komen opdagen en een reden van hun absentie kunnen geven, zal de gagie weer ingaan en van die zonder opdracht naar elders vertrokken, of wel op kleine vaartuigen dienden,